

Sobre el possessiu LLUR

Pregunta.—He llegit la frase següent: "L'home estava lliurat a *llurs* tasques." ¿Està ben escrita la paraula *llurs*?

Resposta.—Una cosa és estar ben escrita i una altra és estar ben usada. En el cas que vós tan amablement em consulteu, l'adjectiu possessiu *llur* en la seua forma plural, *llurs*, està mal usat. Perquè *llur*, com voreu en els exemples que posem a continuació, transcrits d'un autor clàssic, sols està ben usat quan els posseïdors són més d'un. I això és així no obstant tinga la forma singular. Si una sola cosa està posseïda per més d'un ésser o objecte, s'escriu *llur*, i si dues o més coses estan posseïdes per dos o més éssers o objectes, s'escriu *llurs*. Però indica, sempre!, pluralitat.

Vegem l'exemple al qual us referiu. Quants homes estaven lliurats a les tasques pròpies d'ells? Un de sol: *L'home*. Doncs no es pot usar *llur*. Si foren dos o més homes, sí. "Els homes estaven lliurats a *llurs* tasques", és una frase correcta perquè *llurs* és un adjectiu que significa "*pertanyent a ells o a elles*", però no mai "*a ell o a ella*". També és correcta, per tant, escriure: "Els homes estaven lliurats a *llur* tasca", és dir, a la tasca d'ells.

El *llur* no sol portar article al davant. És preferible usar-lo sense article, o bé després del nom al qual determina. I si està en singular, l'adjectiu es posa en singular, perquè amb ell concorda.

Els nostres escriptors solen usar perfectament *llur* i el seu plural *llurs*, però alguna vegada l'escriuen erròniament i caldria, per part d'escriptors i de correctors, evitar

tals equivocacions. Els nostres clàssics no equivocaren mai l'ús del *llur*. Els nostres renaixentistes l'evitaren, però en *llurs* escrits posaven *sons* i més *sons* incorrectes i fasters. Ex.: "Els germans es mostraven *sons* afectes." Cal dir que estos *sons* són uns castellanismes com unes cases. Tradueixen el *sus* castellà i posaven el barbarisme *sons*. Nosatres tenim el *llur* com els francesos tenen el *leur* i els italians tenen el *loro*. El castellà té un mot de semblant significació: *su* i *sus*.

Vegem uns quants *llurs* trobats en *Tirant lo Blanc*:

"E feta *llur* reverència, anaren a prendre comiat de l'Emperadriu."

"...passà per mig de totes les naus a *llur* despit."

"...car estime morts lo jorn primer de *llur* naixença, aquells qui en tenebres d'escura vida... ociós viure passen."

"...prengueren *llur* comiat o tornaren-se'n en la *llur* cambra."

"...que no em donassen la *llur* maledicció."

"...lo rei de Sicília sabé la *llur* venguda."

"...delit és als atribulats si *llur* dolor a persona fel recitar podeu."

"...no poden comportar la *llur* tribulació."

"...veent los moros que cascun dia los *llurs* mals augmentaven..."

Aconsellem, naturalment, l'ús del possessiu *llur* per a posseïdor plural. Però si el comunicant que em consulta es troba en dubte alguna vegada sobre l'ús correcte de *llur* i *llurs*, és preferible que s'abstinga d'es-

criure'l. Això, sí: que no ens pose el *sons* inadmissible de cap de les maneres.

Resumim amb exemples:

Maria i Francisca anaven amb els promesos *llurs* (o amb *llurs* promesos). (Correcte.)

Maria i Francisco anaven amb *els seus* promesos. (Incorrecte, però passador en carrer extrem.)

Maria i Francisca anaven amb *sons* promesos. (Inadmissible sense cap atenuant.)

Maria lluïa *llur* vestit. (Incorrecte, perquè no es referix a dos o més posseïdors.)

Maria lluïa *llurs* sabates. (Incorrecte, perquè no es referix a dos o més posseïdors.)

CARLES SALVADOR